

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ вносить:
на цілий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . 1 „ — „
для заграниці 20 рублів або
40 франків.
Посилки вносять по 6 кр.
в бору гасет Л. Горовіца в
Чернівцях, ул. Головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ:

щодня крім неділь і рус-
них св'ят.

Редакция і Адміністрация
„Буковини“ находить ся в
Чернівцях (ул. Петровіча
ч. 2), куда всі дописи адре-
сувати належить. — Бюро
редакції отворене щодня
від 8. рано до 8. вечером

Для селян.

В соймі галицьким радили дня 28-го с. м. над кредитом селянським і парцеляційними спілками. Комісія банкова предложила соймови справоздане о організації кредиту селянського і відносінах банку краєвого до парцеляційних спілок. Думка сеї комісії такі: Лихви ще між нашими селянами не викорінено, бо нема заведень кредитових для селян. На власности селянській тяжить 53 мільйонів зр. іпотечного довгу. Хоч виділ краєвий каже, що та сума досить низька, все-ж не свідчить она о добрім економічнім положенню селян. А треба знати, що наші селяни мають багато незаіпотекованих довгів, зовсім певно дуже великих, від котрих платять лихву в ріжній формі. То визискуване спонукувало закладати товариства задаткові, але до них належить ледви 100.000 селян з горою. А ту треба, аби ті товариства обняли цілий край.

Двадцятьлітня праця організаційна на поли селянського кредиту не довела ще до того, щоби в кождім повіті була відповідно вивінована інституція, уділяюча селянам кредиту не в цілях спекуляційних, але для загального добра. Треба отже конче закладати нові інститу-

ції, там де їх нема, а запомагати капіталом ті, котрі потребують збільшеня фондів. Комісія банкова переконана, що єсть обовязком репрезентації краю не лиш заохочувати до тої праці організаційної, але підпирати її також грошевиими запомогами з фонду краєвого. Треба то зробити тим скорше, що в виду наших відносин селяни не можуть користати з дешевого кредиту в банку краєвім.

Досвід по упадку рустикального банку, котрого ліквідація ще доси тягне ся, учать, що не можна жадати від банку краєвого, щоби уділяв селянам кредиту іпотечного так само легко, як банк рустикальний. А також і для довжників улекшенє кредиту було би небезпечним. Для банку на цілий край трудно доходити і справджувати, на яку ціль селянин засягає позичку і пильнувати, щоби він ужив її продуктивно. Такої задачі може підняти ся лиш інституція мюкальна.

Що же до спілок парцеляційних, то комісія, покликуючись на торічне своє справоздане, в котрім виказала хосенність і потреби часткової парцеляції, зазначає знову, що положене більшої посілости пригнетеної довгами іпотечними, єсть дуже трудне і часткова парцеляція

в багато случаях була би хосенна, а селянам дала би можливість набути кусень землі.

Над сим справозданем радив галицький сойм. Притім п. Н. Вахнянин замітив, що рада комісії банкової допоможе лише хвилево селянам.

Інституції кредитові існують у нас від кількопайцяти літ, а поміч з їх сторони не показала ся. Протівно, число примусових ліцитацій значно збільшило ся, бо коли в 1867 р. було таких ліцитацій 47, то в 1892 р. було їх вже 620. Процент, на який позичають інституції кредитові, за високий для селянина. Бо коли промисловець може оплачувати 5 процент, то селянин ніяким способом не витягне сего з землі, бо серіч відома, що капітал вложений в землю не принесе більше як 3 процент. З того виходить, що отворене кредиту для селян в банку краєвім може бути лише хвилевою і нетривалою зарадю. Треба старати ся о зменшенє тягарів податкових, іменно о зниженє податку ґрунтового, бо дорожша тепер продукція не оплачує ся при дуже низьких цінах продуктів. Поміч кредитова для селян найкористнійша лиш через каси Райфайзена.

Пос. Мерунович боронив товариства задаткові перед закладами. Пос. Средняв-

З ЖИТЯ.

—о—

(Клонім пани Гені. Брак кавалерів на провінції. Мій проект в справі вандруючих університетів. Тепер інші часи. Рентгенові проміни. Безпечність. Буковинський сойм видає пани замуж).

Я властиво не повинен того робити, т. є. оголошувати письмо моєї знаомої пани Гені з провінції, але що мені її дуже жаль і я рад би, щоби она тепер в карнавалі бавила ся, а не сиділа дома, бо найстрашнійша річ для пани „сидіти“, то я оголошу її письмо друком, в надії, що з того щось буде. Цікаві лише для мене місця з листу опускаю, зраджу лиш з того, що пани Геня справила собі прекрасну сукню з бальоновими буфами при рукавах, котрі надають їй вигляд роскошного метелика, охочого до літання — розуміє ся при звуках валеса. Розповівши свою втіху задля нової сукні, пани Геня нарікає дальше в листі дуже гірко:

„Та що мені з сукні — пише она — коли нема навіть кому в ній показати ся, т. є. старих у нас доволі, але ані я їх ані они мене не обходять, — за те молодих кавалерів у нас нема ані на лік. Колись то був в С. вечерок. Панночок було 27, а кавалерів 6, словами шість, так що і мій Татунцьо мусіли танцювати, хоть їм уже близько 50 літ і хоть они дуже люблять при тароку сидіти, а все тільки на то аби пани не окрашували собою стін.

А я так змудила ся, що вже по півночі спати хотіла. Біда нам, паннам, на провінції. Не кожда з нас може виїхати на карнавал у столицю, або в яке більше місто, де кавалерів аж за багато, мій Татунцьо і говорити собі о тім не дав, а коли ми з'їдемо ся в яке так зване місто на провінції, нема кому з нами танцювати, аж жаль бере. В неділю устроємо ще раз в С. вечерок. Намовте Ви там „Союзан“, щоби до нас приїхали, бо як ще той раз не вдасть ся, то я буду плакати і мої гіркі сльози на їх душу огнем упадуть... По щож я Татунця молестувала, аби мені справив сукню після найновішої моди?“

Чи вам не жаль пани Гені? А видите! самі ви також скривили ся, бо і вам, так як мені, пани Гені дуже жаль, для того що она так би рада бавити ся, а не має з ким, то значить: нема на провінції відповідних для пани Гені кавалерів. Хоч она дуже високо не носить ся, але таки леда писар від штайрамту то їй не пара, а авскульптант судовий в С. вже заручений, ад'юнкт вже жонатий, учителі з С. за малі фігури, врешті жаден з них не симпатичний — одним словом нема з ким...

Як би я так міг, як не можу, то відкомендирував би до міста С. цілу львівську Академічну Громаду (там тепер певно зі сто молодих академиків), відтак половину львівської семінарії духовної, особливо третій і четвертий рік питомців і Союзан, дальше і двадцять ідеалістів суплентів гімназійальних — як відомо — людей дуже охочих до женитьби, щоби пани Геня не нудила ся на вечерку

і щоби її Татунцьо міг епокіжно грати тарока, а не вигинати свої старі кості до ріжних рас, бо хоч то его запечатаному серцю не пошкодило би, а все кості боліли би на журбу его пані добродійки. А щоби вечерок ще лучше винав, то для прикраси товариства вислав би ще сто поручників і підпоручників таких, що аловили вже доказ своєї хоробрости на саях балеви. Оттоді би моя, т. є. властиво не моя, а татова тай мамина пани Геня забавила ся, аж любо, і мала би що в пості згадувати або — що подай Господи! — і вийшла би замуж, а я в ролі вуйка потанцював би собі на її весілля, що також подай Господи!

Ох! коби то так можна! Та що з того? Разом зі всіми своїми плюсами і мінусами, електрикою і військовою музикою, питомцями і суплентами, культура зіпхала ся до більших міст на превелику шкоду, жаль і тугу провінціоначальних панночок. Так що я не нахожду на то лиху иншого способу, як лиш жадати від наших послів, аби они знов жадали від соймів а сойми знов жадали від правительства центрального, щоби заведено знані в культурних краях „вандруючі університети“, так щоби Сколе, Городенка і Скалат, Сокаль, Кіцмань і Сторожинці могли мати бодай через один карнавал у себе університет, щоби і сеї ученої інституції всі мали користь, так як годить ся, бо всі батьки панночок платять на ню податки.

Так само в Галичині треба жадати не двох провінціоначальних семінарий духовних, а що найменше у всіх містах з населенням більше

ський зазначив, що кредит для селян дуже утруднений і тяжкий, а в банку краєвім треба знаходити ся за позичкою мов за якою милостинею. В повітових інституціях кредитових за високий процент. Бесідник зовсім згодив ся на виводи пос. Вахнянина що-до кас Райфайзена. — До тих кас радив пос. Скалковський підготувати перше ґрунт, щоби було більше освічених і совісних людей, як у нас є. Тепер ще на ті каси у нас не поре.

Нарада скінчила ся тим, що про кас Райфайзена не ухвалено нічого, натомість прийнято внесення комісії банкової, щоби виділ краєвий постарав ся о поправу кредиту селянського в тих повітах, де доси нема цілком інституцій, займаючих ся кредитом селянським або де ті інституції недостаточно ділають в тім напрямі. Виділ кр. має вплинути на репрезентації повітові, щоби засновували товариства задаткові з обмеженою порукою або повітові каси щадничі. Позички в них не повинні перевищати 6 проц. На кошти засновування і першого устрою таких товариств або кас визначає ся до диспозиції виділу краєвого 10.000 зр. в двох річних ратах. Поручено також виділові зр., щоби уложив норми що-до уділювання товариствам задатковим і повітовим та громадським касам ощадности позичок в облігах комунальних банку краєвого за порукою повітів або громад. Виділ кр. має крім того представити правительству, щоби ухилило перепони при закладанню громадських і повітових кас щадничих.

Стільки покищо зроблено для улегшення кредиту для селян.

Буковинський краєвий сойм.

(З. сесідане з дня 29-го січня 1896 р.)

По відчитанню вплинувших петицій повідомив маршалок краєвий, що міністерство рільництва заявило своєю готовістю причинити

10.000 по одній семінарії, та ще з правом вільного уживання часу для питомців, щоби Русь не була така сумна та заплакана, тільки аби на справджене Песторових слів веселила ся.

Тепер уже інші часи. Перше ученикам били „паци“ за то, що ходили ховати ся, а тепер професори гонять учеників на лід тай самі вганяють на лизгах, як хлопці. Гімнастику чинять уже власти обовязковим предметом в школі; де далі кожний ученик буде їздити в літі на ровері, в зимі на скі, кожда шкільна бібліотека замінить ся на склад біциклів, лизгів, сніжних копаниць (чи як би там скі по нашому назвати), тягарків і т. п. шпортових знарядів, а в інтересі здоров'я студентів і скасовання хінського муру, яким наш спосіб виховання відділює аж до молодечого віку дівчат від хлопців, кожда школа буде мати балеу сальо, в котрій мужескі і женські школи, почавши від виділових або höhere Töchter Schule, будуть що суботи гімнастикувати ся танцями. Веселі будуть часи! Чому-ж би в такому випадку і найвищі школи, університети та політехніки, агрономічні і всякі інші школи, не мали також обовязку дбати про здоров'я і життєву радість суспільности? Я думаю, що коли такий зворот не наступить, то й жити не варто буде... Уже й тепер прикро дивити ся на молодих старців, старих через те, що їх перед часом приборкує доля, що одинцем блудять до 25 року життя по різних школах, не зазнаючи

ся до будовання рільничих шкіл в Кіцмани і Радівцях сумою 25.000 зр. З порядку мотивує пос. Тіттинґер своє внесення в справі австро-угорської угоди. Бесідник підніс, що вже при угоді з 1867 р. скривджено Долитавщину тим, що Угорщина причиняє ся до спільних видатків лише 30 процентами цілих видатків. Тоді се зроблено задля тодішньої господарекої немочи Угорщини. Але від тоді обставини змінили ся цілком. В Австрії піднесли ся між роками 1884 а 1893 податок ґрунтовий о 16 процентів, стемплевий о 21, від тютюну о 20, від горівки о 331 (!), від вина о 28, пива о 30, від мяса о 30, а від цукру упав податок о 29 процент; в Угорщині піднесли ся доходи відповідно о 26, 46, 28, 291, 124, 111, 47 і 273 процентів. Коли взагалі возьме ся доходи, то доходить ся до висновку, що доходи посередні піднесли ся в Австрії о 35 процентів, а в Угорщині о 130% процентів! Коли зважить ся, що помимо того Угорщина платить на спільні видатки на голову по 1'84 зр., а Австрія аж 2'94 зр., то виходить ясно з того, що тут стала ся Долитавщина безперечно кривда, а сю кривду треба поправити, тим більше, що при всяких нагодах Угорщина при заключенню торговельних угод розуміє добре стерегти свої інтереси, а ми яко розумійші все були податливі! Тепер так далі не іде, бо инакше ми зближаємо ся до економічної руїни. Ми не потребуємо страхати ся евентуально навіть зірвати торговельні відносини. Долитавщина на тім але не вийде! — Внесення відомо-слано до адміністраційної комісії.

Описля наступило справоздане адміністраційної комісії в справі будови льокальної залізниці Кімполонґ-Дорна Ватра. Після того справоздання коштувати ме та залізниця разом 3,755.000 зр., з котрих край має заплатити 320.000 зр. в 16 ратах, а православний релігійний фонд рішив ся дати з своєї сторони 751.000 зр. В генеральній дебаті забрав передовеім слово пос. Стефанович. Бесідник обговорює обширно справу будови льокальних залізниць, котрі рішено послідної сесії. Він виказує, що рішений а для краю найкористнійший проєкт вийшов від соймової меншости і рішений був за поміччю деяких членів соймової більшости. Тій соймовій меншости має край завдячити сю користь. — (Посол Тиміньський кличе: Над тим ми всі працювали, а не лише ви. — Пос. Стефанович випрошує собі від посла Тиміньського взагалі всякі перерви, а особливо сю, котра не є ані на місці ані відповідна). Бесідник докazuje, що теперішній референт бар. Віктор Стирча тамтого разу помилив ся о цілих 2,500.000 зр., а відки можна тепер думати, що він й сего разу не помиляє ся? (Мар-

шалок краєвий припоминає бесідникови, що тепер має обговорити ся залізниця Кімполонґ-Дорна Ватра, а не інші. Пос. Стефанович відповідає, що мусить про рішені вже залізниць говорити, бо потребує доказати, що соймова більшість тоді помилила ся і тепер помиляє ся, що она викидає податок в користь приватних товариств залізничних). Далше обговорює бесідник фінансоване старих уже рішених залізниць. Цілюю теперішних его виводів є дати краєві залізниці за таню ціну; вкінці ставляє бесідник внесення відмінні від ви адміністраційної комісії, а заразом звиває тих послів, котрі суть заразом членами заряду тов. залізничного, адержати ся від голосованя. — Против сего жаданя запротестував пос. Кохановський старший. — Пос. др. Волчинський заявляє, що Волохи в справах економічних не знають партійного становища, що він цілком згаджує ся з внесеними референта. Те саме заявляє пос. бар. Євген Стирча.

Пос. Тиміньський запевняє, що він буде голосувати за внесеннями референта і протестує против того, що пос. Стефанович назвав его і его одномишленників „старорусинами“, бо они суть консерватистами. Пос. Ротт виказує, що внесення пос. Стефановича суть властиво лише додатковими, отже не треба робити такого крику против них. Пос. бар. Євген Стирча придержує ся свого твердження, що не вдасть ся зменшити капітал будови залізниць. Пос. др. Стоцький заявляє ся за внесеннями пос. Стефановича, бо думає, що коли дасть ся щось відторгувати в користь краю, то треба се зробити, бо ми багато грошей не маємо. Після аналогії в рахунках з минулого року дало би ся з суми 320.000 зр. уторгувати около 40.000 зр., а се для краю користь. Подумайте панове, що край має ще інших потреби як залізниці. Коли пос. др. Волчинський сказав, що Волохи не знають партійного становища в економічних справах, то він сям вихиснує тодішнє примусове положення більшости соймової, бо тоді розходило ся о залізниці в повітах, з котрих деякі посла більшости суть вибрані, а за проєктом меншости був також покійний митрополит Морар-Андрієвич. Бесідник має більше довіря до рахунку Стефановича, бо его рахунки з минулого року показали ся правдивими. Волохи тоді твердили, що дешевше не зможуть будувати ся залізниці, а все таки оно удало ся. Дорадчий комітет лише підпре діяльність виділу краєвого. — Пос. Стефанович заявляє, що ему не ішло о „гецу“, але о дешевшу будову залізниць. Твердження пос. др. Волчинського нестійне, бо капіталів край не має, отже нема що добре запроцентувати. Аргумент

привітності товариского життя і топлучи свій жар молодечий у великоміських помиях...

Ет! вже на поважну річ зійшов я! Свербить мене язик, поговорити хоч би й о тій поважній річі та нехай!... Колись иньшим разом! — А тепер що ви скажете на винахід Рентгена? Чистий клопіт з ним! Та бо тепер, як хто хоче знати, кільки н. пр. приданого має панна Геня, піде до її дому з приданом Рентгена, сиде собі гарненько перед бюрком „Татунця“ і відфотографує крізь дерево касетку а в касетці все, що там єсть. І буде знати, як має ся річ з сею прикметою характеру прекрасної впрочім панни Гені. Для самої Гені може то не буде й але, бо в касетці, о скільки я знаю, депо є, і то самими золотими 20-коронами, котрі татунця єї дуже любить; але таке фотографуванє для иньшої панни може бути дуже небезпечне. Доси отєя велика тайна з приданим надавала панні великого чару, неменьшого як єї чорні або сині очі і дві небезпечні ямки коло усточок, на котрих то ямках не один спотикнув ся і впав, але тепер?... Тепер хіба треба буде справляти самі залізні касетки, залізні портмонетки, навіть залізну одєжу, бо поза залізним не можна нічого відфотографувати, а за одєжею і деревом все видко.

Відфотографуєш на приклад Рентгеновим способом провідника народоєких опозиціоністів, аж там у его голові побачиш бороду ав-

тора „Буй-тура Всеволода“ і зміркуєш зараз, що той чоловік дводушний. А схочеш знати, чи господин Трущобин, вертаючи з Петербурга, везе з собою в Австрію деякі пасобія на „издательства“, відфотографуй его і тоді вже не допоможе, хоч би й як Трущобин відрішав ся друком, що не привіз нічого.

Одним словом, не лиш в хірургії, а й в політиці винахід Рентгена буде мати велике значінє. Можна буде пізнати кожного чоловіка „наскрізь“. Може тоді й зрозуміємо Поляків, коли они повстануть против спокійної річевої декларації п. Барвіньського; може тоді й наших опозиціоністів зрозуміємо, чому їм руский клуб в галицкім соймі нічим не подобає ся і чому Молодочехи стратили нараз у них ласку; відтак тоді певно пізнаємо і посла Тиміньського, що в чуже піре вбірає ся і чванить ся в соймі, і наших приятелів Волохів, що бажали би в імя „справедливости“ втопити нас в ложці води — одним словом пізнаємо всіх тих, що навіть підчас веселого карнавалу затроюють нам житє і пригадують, що світ не такий красний, як би кому здавало ся.

Але таки найнебезпечнійший винахід Рентгена для панночок безгрішних, не тих, що гріхів не мають, тільки тих, що грошей не мають. Тепер нема иньшого способу, лиш такий, який заводить ся в буковинськїм соймі, котрий вивінує панни. Управитель черновецького шпиталю видає доньку і позичає собі

бар. Євгенія Стирчі не стійний. Пос. Тиміньському відповідає, що сей мав найліпшу нагоду сего разу мовчати. Він назвав его партію „старорусинами“, бо уважав назву „Русини консерватисти“ за злий жарт, бо що-ж властиво мають Русини консервувати? (Пос. бар. Муштаца: Віру!) — пос. Стефанович: Вибачайте, але віра не має нічого спільного з національністю! Приготуйтеся на другий раз на ліпші замітки! Чи мають Русини консервувати і свою бідну? Русини взагалі як на Буковині так в Галичині хочуть видобути собі лише з своєї бідності і піднести просвіту. Але коли вже п. Тиміньський так собі бажає, то він уважати не пос. Тиміньського типом консервативного Русина. (Веселість.) — Пос. Калінеску заявляє, що він не був приневолений минулого року голосувати за проєктом меншості соймової, а голосував все лише після свого переконання. — Пос. Кохановський старший остає при своїм попереднім твердженню. — По відповіді референта бар. Віктора Стирчі відкинуто додаткові внесення пос. д-ра Стефановича.

На тім перервано засідання о пів до 3-ої години пополудні. Продовжене о пів до 5-ої години.

НОВИНКИ.

Чернівці, дня 29. січня 1896. р.

3 Чорного Потока пишуть нам: Буде тому вже зо два роки, як загадали наші господарі заклати крамницю, бо вже докорили були їм досить жиди, котрі брали непогідними часами н. пр. за топку соли аж по 15 кр. а навіть і більше. І так найшлося до того много охочих селян, але було між ними мало відважних. Лиш один письменний селянин, Василь Волошин, мав добру волю до того, хотів бідний, і сам взяв за діло, бо в початку боялися приставати до спілки. Найшлися письменні люди, котрі его до того заохочували і служили йому доброю радою; він спровадив добрий товар, продав тільше як жид, і молодіжи, що у него сходилася в неділі і свята, читав газету, так що далеко більша частина села пристала до него. Жиди спустилися тоді й собі ціну, ходили як потрошені і декотрі з них носилися з гадкою іти до Америки. Та який добрий був початок, такий вийшов злий кінець. От що за причина тому: Не маючи спілчаників, не було кому заступити его, коли їхав до міста чи там робити в поле; а навіть і жінка его була перешкоджена хатною роботою. При розпродажі накупленого товару му-

від краю 1600 ар. Над тим радить видіти краєвий, радить сойм буковинський — і буде весілля, а що більше, бодай в тім одиночій випадку знаєся дійствна високість посагу, звичайно дуже „таємничого“. Вже то справді варто бути урядником краєвим на Буковині. Чоловік собі мешкає н. пр. шість літ в краєвім будинку яко урядник, не платить чиншу, хоч повинен, ще навіть возьме який задаток наперед, а потім вносить просьбу в сойм, аби ему все „відписали“ і патріархальний сойм каже: „Та най там!“ Отсе мені подобаєся... А вже таки найкрасший і найпоетичніший обов'язок сойму видавати панни заміж. Сповнюванем сего милого обов'язку всі послы, хоч з них кожний мусить мати більше як 30 літ, за-служать собі у панночок ласку, як би молодички, а се знов осолодить їм таємничі махінації при пропінанні, Волохам гіркі промови гр. Гюсса, а всім послам разом наші руско-волоко-німецько-польсько-жидівські досить примітивні відносини.

сів дати наш крамар половину без грошей. А що не мав багато гроша, то спадала его каса чим раз нижше, а коли довжники знов щось мали купувати, то вже йшли до жидів, бо боялися, що їм гроші не обтягнуть. Нарешті став зичити бідний купець гроші на товар, за що платив більше проценту, ніж мав з тих грошей зарібного доходу. Були навіть і такі люди, котрі ему задростили і казали, що він хоче зєробити на них, аби не сапав, як они за третину. Конець кінцем: крамниця перестала торгувати, жиди підвищили знов ціну і забули про Америку. Так у Чорнім Поточі крамниця упала, але натомиць в сусідніх селах повстали. Звідтам приїздили господарі оглядати нашу крамницю, радили ся з нашим крамарем і, зібравши більше честних та тверезих господарів до спілки, отворили в себе крамницю. І як чуємо іде їм дуже добре, бо н. пр. в Самушині продано перед Великоднем лиш полотна за 180 реньських. Ми маємо надію в Бога, що наші господарі знати муть при закладі нової крамниці, як собі поступати, що дай Боже!

Великий концерт уряджує Львівський Болі дня 31. с. м. в салі Народного Дому. Тому, що то буде по зборах Народної Ради і Просвіти, то гостей певно буде багато. На програму складають ся композиції Лаврівського, Лисенка, Носковського, Л. Колесси, О. Нижанковського і Н. Вахнянина. Ціна місць 1 зр., 80 кр., 50 і 25 кр.

Зелізна катастрофа. Львівські часописи доносять, що між раненими при катастрофі в Станіславові знаходиться також учитель школи вправ при учительській семінарії в Станіславові п. Роман Заклинський. Ему грозить утрата лівого ока. Крім того є ще ранених кілька осіб.

Скажений пес. Страшне нещасте лучилося в п'ятницю 24. с. м. в Тернополі, де скажений пес покусав двайцять і кілька осіб. Всіх покушаних рішив магістрат вислати до заведення др. Буйвіда в Кракові. Покаліченого вояка відослали військової влади до Будапешту. В місті великий страх, бо ніхто не знає, кілька псів свазалося. Заступник бурмістра др. Лучаковський видав відозву, котрою визнає, щоби покалічені зголосилися в магістраті, звідки будуть вислані до д-ра Буйвіда в Кракові. Досі зголосилося шістнадцять жертв.

Відважна жінка. Перед кількома днями до двора в Звинячі дібрали ся в часі неприсутності пана дому опришки. Жена власителя двора пані Мисловська чуючи шум в сусідній комнаті вхопила револьвер і свичку та вийшла там, щоб побачити, що там дієся. Однак ледве станула в порозі, ударив єї один з нападників, жид, грубим колом, на щасте лише в рамя. П-ї Мисловська упала під ударом, але не стратила притомності духа і почала до опришків стріляти. Ті зараз утікли, а один з них ранений, як се видно з полилених слідів крови. Досі ще не зловлено ні одного з нападників.

Процес против чарівниці в 1895 р. відбувся дня 27-го грудня м. р. в однім місті ярославської губернії в Росії. Поодинокі факти до-казують, що селяне в Росії ще дуже забобонні. З кінцем падолиста 1893 р. селянка Ольга Бреханова діставала сильні напади боязливості, а притім також істеричний сміх і плач на ню наводив. Не могли собі люди сю слабість у здорової впрочім жінки витолкувати, і пішли о пораді до „мудрих“ мужиків і жінок. Сі сказали, що жінка зачарована, а підозріне впало на тещу, з котрою Бреханова жила в неагоді. Щоби в тім запевнити ся, взяв Петро Бреханів, чоловік слабої Ольги, після ради „мудрих“ жінок воду, полив нею в день великоднях свят двічі в церкві, а стікаючи краплі наловив у склянку і ще того самого дня дав ту воду жінці пити. На строге питання чоловіка: „Хто тебе зачарував?“ відповіла жінка вже цілком рішучо: „Твоя мати!“ Та сама сцена відіграла ся вдруге перед нещасною 70-літньою тещею. Несамовито закинув ся Бреханів на свою стару матір, побив єї і втягнув до певниці, де она мала після его приказу розчарувати его жінку і виконати 100 рублів, котрими зачарувала єї. А коли все те

нічого не помагало, то вже забирав ся син розпечи кусень заліза, щоб ним підшви мати печі, та стара мама вмерла перед тим зі страху і вибавила сина від страшного злочину. При судовій розправі виступила на верх ціла темнота обжалованого. Бреханова предстала вено як „порядного, спокійного чоловіка, доброго сина (!), котрий не свою матір, а погану чарівницю думав покарати“. Виноватих засуджено на тяжкі кари, а сина на шість літ примусової роботи в каторгах.

Вплив привычки на сон. „Часопис для практичних лікарів“ подає інтересний відчит д-ра Гекера про лічення безсонности. В тім відчиті знаходимо такий уступ про вплив привычки на сон: „Сон залежить від певної привычки. Досвідчено вже не раз, що кожда перерва тої привычки викликає у чутливих людей безсонну ніч. Такі люди уважають цілком природною річю, що на чужім місці або в новім ліжку першу ніч спить ся дуже але. Зміна часу їди, переступлене звичайного часу до сну має той самий наслідок. Коли-ж такі або подібні обставини повторяються ся часто, то з того може вийти довша неспосібність заснути в звичайний час. Так само незаметно при-звичаюються ся люди в ночі будити ся, коли їх раз або навіть кілька разів в той сам час будять. Сей поганий звичай піддержує іменно об-бава, з котрою ті особи ще перед сном побо-юються ся, що не заснуть або перед часом збудять ся, бо обави перед безсонністю є одною з найголовніших причин єї. Тому мусить лікар при ліченні таких осіб передовсім виступити против таких думок самої особи, значить лічене мусить передовсім бути психічне. Треба старати ся переконати хорого, що сеї ночі буде дуже добре спати; в тій цілі дає ся ему якийсь невинний порошок і вмовляє ся в него, що той порошок певно принесе з собою добрий сон, або ему дає ся справді у-сипляючий лік, щоб лише хорого привичайти до сну. Часто трапляє ся, що хорий вже засипляє, коли поставити ся такий лік коло ліжка, бо тоді хорий усноковний і спить не уживши навіть лікарства“.

ТЕЛЕГРАМИ „БУКОВИНИ“.

з дня 29. січня 1896 р.

Львів. На вчорашнім засіданні сойму були міністри гр. Бадені і др. Білинський. Обоє міністрів витали всі послы сердечно.

Львів. Уряджений містом пир в честь пре-зидента міністрів відбув ся дуже гарно. На нім явили ся сьвященство, генерали, шляхта, достойники урядів і т. п. Президент міністрів прийшов в товаристві міністра Білинського, намістника і краєвого маршалка. Его витало заступництво міста дуже сердечно; гр. Бадені гостив більше як годину і дякував за гарне прийняття.

Берно моравське. Заказ для війська, щоб не ходити до місцевого чеського товариства „Чеський народний Дім“, внесено.

Рим. Папа заявив на вчорашній аудієн-ції кн. Фердинандови, що на перехід кн. Бо-риса на православ'є не дозволяє.

Паренцо. На вчорашнім засіданні сойму не явив ся ні один славянський посол; жаден з них не звинив також своєї неприсутності.

Інсбрук. Рішено, що італійські послы за-для своєї абстиненції втратили свої посольські мандати.

Ціни збіжжя і других продуктів.

Дня (17.) 29. січня 1896.

	Львів.	Чернівці
Пшениця . . . від	7.20 до 7.40	від 7.10 до 7.20
Жито	6.— " 6.40	" 6.— " 6.10
Гречка	5.— " 6.—	" 5.50 " 5.75
Овес	5.20 " 5.40	" 4.90 " 5.10
Ріпак	8.25 " 8.75	" 8.75 " 8.75
Горох	5.— " 8.—	" 7.50 " 6.—
Біла	4.75 " 5.—	" — " —
Льнянка	— " —	" — " —
Біб	— " —	" — " —
Бобик	4.75 " 5.—	" 4.90 " —
Конюшина черв.	30.— " 40.—	" — " —
Конюшина біла	40.— " 55.—	" 27.— " 20.—
Конюш. шведск.	30.— " 38.—	" — " 30.—
Кмин	— " —	" — " —
Апш	— " —	" — " —
Кукуруза . . .	5.20 " 5.50	" 5.— " 5.10
Хміль 30.— до 50.— злр.	за кїль у Львові	і оковита за 10,000 літрів 14.—15.—

ЛІТЕРАТУРНЕ ТОВАРИСТВО

„РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях,

улиця Петровича число 2,

має на складі:

„Ілюстровану бібліотеку“

для молодіжи, міщан і селян, редаговану
Омельяном Поповичемроку 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893,
1894, по 1 зр. 20 кр. за рочник, а всі 9 разом
за 9 злр.

— З пересилкою поштовою 9 зр. 30 кр. —

ПРАВДА,

вістник політики, науки і письменства
виходить не

З НОВИМ РОКОМ 1896

— раз в тиждень кожної п'ятниці —
в об'ємі одного аркуша.Ціна в Австрії річно: 4 р., піврічно 2 р.
чвертьрічно 1 р. за границею (задня знач-
них коштів пересилки) річно 8 рубл., пів-
річно 4 рубл.

ВИДАНЯ ВАСИЛЯ ЛУКИЧА.

I. ЛІТЕРАТУРНІ ЗБІРНИКИ:

1. Ватра. — В Стрию, 1887 р. 215 стор. в 8°. Ціна 1 злр.
2. Квітка. — У Львові, 1890 р. 128 стор. в 8°. Ціна 30 кр.
3. Рідний зільник. — У Львові 1891 р. 136 стор. в 8°. Ціна 30 кр.
4. Левада. — У Львові, 1892 р. 103 стор. в 8°. Ціна 25 кр.
5. Рідна стріха. — У Львові, 1894 р. 120 стор. в 8°. Ціна 25 кр.

II. ЗБОРОВІ ТВОРИ:

6. Твори Василя Чайченка. — (Оповідання) — У Львові, 1892 р. 207 стор. в мал. 8°. Ціна 80 кр.
7. Твори Василя Чайченка. Том II. (Соняшний промінь). — У Львові, 1892 р. 174 стор. мал. 8°. Ціна 60 кр.
8. Твори Василя Чайченка. Том III. (На розпутьї) — У Львові, 1892 р. 210 стор. мал. 8°. Ціна 80 кр.

III. ПОВІСТІ, РОМАНИ, ХРОНІКИ
І ОПОВІДАННЯ.

10. Навіжена, пов. Нечуя-Левицького. — У Львові, 1891 р. 84 стор. мал. 8°. Ціна 20 кр.
11. Поміж ворогами, пов. Нечуя-Левицького. — У Львові, 1893 р. 180 стор. мал. 8°. Ціна 40 кр.
12. За громаду, хрон. К. Т. Подолена. — У Львові, 1892 р. 94 стор. мал. 8°. Ціна 20 кр.
13. Художник, пов. Т. Шевченка переклад Ол. Кониського. — У Львові, 1894 р. 101 стор. мал. 8°.
14. Між народ, пов. М. Школиченка. — У Львові 1894 р. 92 стор. мал. 8°. Ціна 20 кр.
15. Хо, казка Михайла Коцюбинського — У Львові, 1894 р. 34 стор. 8°.
16. Облога Буши, пов. Мих. Старицького. — У Львові, 1894 р. (кінчить ся друкувати).
7. Грешники, роман-хроніка Олек. Кониського. — У Львові, 1895 р. 192 стор. мал. 8°. Ціна 50 кр.
18. Пани й люди, повість Володимира Левенка. — У Львові, 1893 р. 168 стор. мал. 8°. Ціна 80 кр.

IV. ДРАМИ.

19. Лимерівна, в 5 діях Панааса Мирного — У Львові, 1892 р. 67 стор. мал. 8°. Ціна 20 кр.
20. Титарівна, в 5 діях Марка Кропивницького. — У Львові, 1892 р. 63 стор. мал. 8°. Ціна 20 кр.
21. В темряві, в 5 діях Мих. Старицького — У Львові, 1893 р. 91 стор. мал. 8°. Ціна 20 кр.

V. ПІДРУЧНИКИ І ТВОРИ
ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВІ.

22. Руский правотар домовий. Том I. [Закон цивільний]. — У Львові, 1885 р. XVI і 432 стор. вел. 8°. Ціна 2 злр. 50 кр.
 23. Угорська Русь, її розвій і теперішній стан. — у Львові, 1887 р. 30 стор. вел. 8°. Ціна 15 кр.
 24. Юрий Коссован, проба критичного розбору автобіог. его повістей і життєписи нап. Олек. Колесса. — У Львові. 1893 р. 99 стор. мал. 8°. Ціна 30 кр.
 9. Твори Карпенка-Карого. (Мартин Боруля. Сто тисяч. Безталанна. Що було, те мохом поросло. Чабан). — У Львові, 1895 р. (кінчать ся друкувати).
- Всі повисні твори можна набути в Книгарні Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, ул. академічна ч. 8 і в Книгарні Ставропигійській.

Котвиця

Liniment. Capsici comp.

з аптики Ріхтера в Празі,
загально признаний знаменитий усмирю-
ющий лік на втиранє: по ціні 40 кр., 70
кр. і 1 зр.; можна купити у всіх аптиках.
Просимо жадати сей загально улюблений
домашний лік просто під назвою

Ріхтера Liniment з котвицею
і приймати з осторожністю лише флаш-
ки зі знамем значком охоронним „Котвиця“,
бо лише ті правдиві.

Аптика Ріхтера
під золотим львом у Празі.

„ДНІСТЕР“

товариство взаїмних обезпечень
у Львові,

улиця Валова ч. 11,

засноване на підставі концесії ц.
к. міністерства справ внутрішніх
з дня 9. грудня 1891 р. ч. 22751,
розпочало свою діяльність дня 15.
н. ст. вересня 1892 р.

„Дністер“, опертий на засаді взаїмности своїх чле-
нів, обезпечає всяке майно движиме і недвижимо про-
тив шкідливого впливу під найприступнішими умовами
і починає можливу найнижшю премію.

Всякі шкоди ліквідують ся і ви-
плачують ся сейчас по пожарі.

Зголошення о уділені агенції в місцевостях, де нема
агентів „Дністра“, приймають ся.

БУКОВИНА

з новим 1896 роком почала виходити ЩОДНЯ крім неділь і свят. Доси, як звісно, появляла
ся наша часопись чотири рази в тиждень з недільним додатком; тепер БЕЗ ПІДВИСШЕННЯ ПЕ-
РЕДПЛАТИ, будуть наші передплатники діставати „БУКОВИНУ“ ЩОДНЯ.

Передплата на „БУКОВИНУ“ в 1896 році виносить на цілий рік 10 зр., на пів року 5 зр., на чверть року 2 зр., 50 кр.,
місячно 1 зр.

Крім того без ніякої доплати одержать наші читателі в протягу 1896 року яко премію
ТВОРИ Ю. ФЕДЬКОВИЧА,

з котрих перший том станемо зараз друкувати, скоро тільки урядимо власну друкарню, що наступить в лютім 1896 року.

